

[Axei Dam.]

i Guld, maatte det jo indløses med engelske Varer i Bytte, og vi vilde altsaa i den paafølgende Tid faa en lige saa kolossalt ugunstig Handelsbalance som for en gunstig, en Handelsbalance, der i Virkeligheden var Udtryk for vor Velstand; men efter Importbegrænsningens Teorier skulde betyde Ruin for os.

Naar det er haabløst at diskutere Teorierne, maa vi gaa erfaringsmæssigt til Værks. Men har vi ikke allerede gjort Erfaringer nok, er ikke Krisen blevet værre og Arbejdsløsheden blevet større, jo mere man har gjort for at flytte Arbejdsløsheden fra Industrien over paa Handelsstanden? Man har ingen Erfaringer for, at vi vil komme ud i Kaos eller ud i det tomme Rum eller ud i det blaa, hvis vi gav Handelen fri. Den forringede Købeevne er i sig selv en ret kraftig Regulator for overflødig Import, og saa har den den Fordel psykologisk set at den ikke vækker den Forbitrelse hos de ramte som de vilkaarlige og kunstige Indgreb, som man kan give bestemte Personer og Magthavere Skylden for. Skulde det, at Frihandel endnu ikke har Erfaringsbevis for sig, fordi den ikke er prøvet, stille den ringere end den Teori, den Doktrin, som har Erfaringen *imod* sig, fordi den er prøvet og vejet og fundet for tung? Retsforbundet gaar altsaa til Vælgerne nu som det eneste Frihandelsparti i Rigsdagen, og vi vil Frihandel, ikke blot Afskaffelse af Finanstold, men ogsaa Afskaffelse af Understøttelsestolden.

Hvad det andet Spørgsmaal angaar, Landstingets Nejr-Ret, beklager ogsaa vi, at vi har et saadant Landsting. Vi er Tilhængere af et Ætkammer-System, og Kontrollen med det Misbrug, et ungdommeligt Parlament kunde gøre af sin Magt, ønsker vi i alt Fald ikke praktiseret gennem nogen som helst Begrænsning af den almindelige Valgret, men alene gennem en grundlovs-mæssig, forfatningsmæssig Begrænsning af selve Statens Magtomraade. Ud fra Grundlovens Ordlyd kan man vel lige saa lidt kræve Landstingets Underkastelse, som man ud fra Grundlovens Ordlyd kunde kræve Folketingsparlamentarismen indført. Men Landstinget har jo selv tidligere ved en given Lejlighed vedtaget en Udtalelse om, at det i det Tilfælde var villigt til at vedtage en Lov, som det havde forkastet, saafremt Ministeriet efter en Appel til Vælgerne gennem en Opløsning af Folketinget paa ny fremsatte Forslaget. Hvorledes det enkelte Landstingsmedlem vil forlige dette med Grundlovskravet om kun at være

bundet af sin Samvittighed og ikke ved nogen Forskrift fra Vælgerne, skal jeg slet ikke komme ind paa. Men en Opløsning af Landstinget er jo under visse Betingelser mulig. Disse Betingelser har den højtærede Regering nu forspildt ved allerede nu at udskrive Folketingsvalg. Dette er os for saa vidt en Skuffelse, og jeg gad vide, om det ikke ogsaa er en Skuffelse for det radikale Venstre, som Regeringen jo har faaet lokket med til Told uden, saa vidt man kan se, til Gengæld at yde det betrængte Støtteparti noget andet at gaa til Valg paa.

Statsministeren (Stauning): Jeg plejer saa vidt muligt at undgaa Diskussion om Religioner. Derfor forbigaar jeg det ærede Medlem, der talte sidst, og som jo selv bekendte, at det var religiøse Spørgsmaal, han beskæftigede sig med. Jeg beklager, at det ærede Medlem sluttede med at erklære, at han følte sig skuffet, men det kan maaske være ham en Trøst, at jeg ogsaa mange Gange er blevet skuffet over det ærede Medlem.

Ellers synes der jo, hvad angaar de øvrige Ordføreres Bemærkninger — jeg tænker paa de to Oppositionsordføreres Bemærkninger — ikke at være Grund til saa overordentlig mange Ord, thi jeg behøver i alt Fald ikke at holde Generalprøve i Dag. Det, der er sagt, giver jo ikke Anledning til nogen større Imødegaaelse. Den eneste Tale er hørt og imødegaaet saa mange Gange før, og den vil nu lyde et Par Uger igen og blive imødegaaet i den Udstrækning, det er muligt at faa det ærede Medlem Hr. Madsen-Mygdal i Tale, det plejer at være i meget ringe Omfang, men alligevel: hist og her vil det vel lade sig gøre. Den vil lyde trods alle Kendgerninger fra det praktiske Liv, og det er vi nu vænnet til gennem adskillige Aar, saa der vil ikke ske nogen Forandring heller i denne Valgkamp.

Man siger, at Ministeriet nu vil frigøre sig for Ansvar, Ministeriet løber. Den første Valgløgn staar allerede paa Plankeværkerne, den er slaaet op i Eftermiddag. Hvis det nu var rigtigt, at Ministeriet virkelig tænkte paa at frigøre sig for et Ansvar, at løbe, som man siger, saa kunde Oppositionen have afværget det, Oppositionen har jo haft det i sin Magt at afværge det. Jeg forstaar overhovedet ikke denne Besværing over, at Vælgerne spørges. Hvad er det for en mærkelig demokratisk Opfattelse, Venstre efterhaanden er kommet til, at det skulde være en Forbrydelse at spørge Vælgerne, maaske en 3—4 Maane-